ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มคธเป็นไทย
สอบ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ตทา สาวตฺถิยํ จิญฺจมาณวิกา นาเมกา ปริพฺพาชิกา อุตฺตมรูปธรา โสภคฺคปฺปตฺตา เทวจฺฉรา วิย ฯ อสฺสา สรีรโต รสฺมิโย นิจฺฉรนฺติ ฯ อเถโก ขรมนฺตี เอวมาห จิญฺจมาณวิกํ ปฏิจฺจ สมณสฺส โคตมสฺส อวณฺณํ อุปฺปาเทตฺวา ลาภสกฺการํ นาเสยฺยามาติ ฯ เต อตฺเถโส อุปายติ สมฺปฏิจฺฉึสุ ฯ อถ สา ติตฺถิยารามํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา อฏฺฐาสิ ฯ ติตฺถิยา ตาย สทฺธึ น กเถสุ ฯ สา โก นุ โข เม โทโสติ ยาวตติยัมปิ วนฺทามิ อยฺยาติ วตฺวา อยฺยา โก นุ โข เม โทโส กึ มยา สทฺธึ น กเถถาติ อาห ฯ ภคินิ สมณํ โคตมํ อมฺเห วิเหเฐนฺตํ หตลาภสกฺกาเร กตฺวา วิจรนฺตํ น ชานาสีติ ฯ น ชานามิ อยฺยา กึ ปเนตฺถ มยา กตฺตพฺพนฺติ ฯ สเจ ตฺวํ ภคินิ อมฺหากํ สุขมิจฺฉสิ อตฺตานํ ปฏิจฺจ สมณสฺส โคตมสฺส อวณฺณํ อุปฺปาเทตฺวา ลาภสกฺการํ นาเสหีติ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สา สาธุ อยฺยา มยฺหเมเวโส ภาโร มา จินฺตยิตฺถาติ วตฺวา ปกฺกมิตฺวา อิตฺถีมายาย กุสลตาย ตโต ปฏฺฐาย สาวตฺถิวาสีนํ ธมฺมกถํ สุตฺวา เชตวนา นิกฺขมนสมเย อินฺทโคปกวณฺณํ ปฏฺฏ ปารุปิตฺวา คนฺธมาลาทิหตฺถา เชตวนาภิมุขินี คจฺฉนฺตี อิมาย เวลาย กุหึ คจฺฉสีติ วุตฺเต กึ ตุมฺหากํ มม คมนฏฺฐาเนนาติ วตฺวา เชตวนสมีเป ติตฺถิยาราเม วสิตฺวา ปาโต ว

ภควนฺตํ วนฺทิสฺสามาติ นครา นิกฺขมนฺเต อุปาสกชเน เชตวเน วุตฺถา วิย หุตฺวา นครํ ปวิสนฺตี กุหึ วุตฺถาสีติ วุตฺเต กึ ตุมฺหากํ มม วุตฺถฏฺฐาเนนาติ วตฺวา เอกมาสทฺวิมาสจฺจเยน ปุจฺฉิยมานา เชตวเน สมเณน โคตเมน สทฺธึ เอกคนฺธกุฏิยา วุตฺถมฺหีติ ปุถุชฺชนานํ สจฺจํ นุโข เอตํ โนติ กงฺขํ อุปฺปาเทตฺวา เตมาสจาตุมฺมาสจฺจเยน ปีโลติกาหิ อุทรํ เวเจตฺวา คพฺภินีวณฺณํ ทสฺเสตฺวา สมณํ โคตมํ ปฏิจฺจ คพฺโภ อุปฺปนฺโนติ อนฺธพาเล คาหาเปตฺวา อฏฺฐนวมาสจฺจเยน อุทเร ทารุมณฺฑลิกํ พนฺธิตฺวา อุปริ ปฏฺฏ ปารุปิตฺวา หตฺถปาทปิฏฺฐิโย โคหนุเกน โกฏฺฏาเปตฺวา อุสฺสเท ทสฺเสตฺวา กิลนฺตินฺทริยา หุตฺวา สายณฺหสมเย ตถาคเต อลงฺกตธมฺมาสเน นิสีทิตฺวา ธมฺมํ เทเสนฺเต ธมฺมสภํ คนฺตฺวา ตถาคตสฺส ปุรโต ฐตฺวา มหาสมณ มหาชนสฺส ตาว ธมฺมํ เทเสสิ มธุโร เต สทฺโท สมฺผุสิตํ เต ทนฺตาวรณํ อหํ ปน ตํ ปฏิจฺจ คพฺภํ ลภิตฺวา ปริปุณฺณ-คพฺภา ชาตา เนว เม ปสูติฆรํ ชานาสิ น สปฺปีเตลาทีนิ สยํ อกโรนฺโต อุปฏฺฐากานมฺปิ อณฺณตรํ โกสลราชานํ วา อนาถปิณฺฑิกํ วา วิสาขํ วา มหาอุปาสิกํ อิมิสฺสา จิณฺณมาณวิกาย กตฺตพฺพยุตฺตกํ กโรหีติ น วเทสิ อภิรมิตุเมว ชานาสิ คพฺภปริหารํ น ชานาสีติ คูถปิณฺฑํ คเหตฺวา จนฺทมณฺฑลํ ทูเสตุ วายมนฺตี วิย ปริสมชฺเฌ ตถาคตํ อกฺโกสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มคธเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ในกาลนั้น อ.ปริพพาชิกา คนหนึ่ง ชื่อว่าจิญจมาณวิกา เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งรูปอันสูงสุด เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งความงามอันเลิศ เป็นผู้ราวกะว่าเทพอัปสร ได้มีแล้ว ในพระนครชื่อว่าสาวัตถี ฯ อ.รัศมี ท. ย่อมเปล่งออก จากสรีระของปริพพาชิกานั้น ฯ ครั้งนั้น อ.เดียรถีย์ ผู้มีความรู้เฉียบแหลม คนหนึ่ง กล่าวแล้ว อย่างนี้ ว่า อ.เรา ท. อาศัยแล้ว ซึ่งนางจิญจมาณวิกา ยังโทษอันบุคคลไม่พึงพรรณนา ให้เกิดขึ้นแล้ว แก่พระสมณะ ผู้โคดม ยังลาภและสักการะพึงให้พินาศ ดังนี้ ฯ อ.เดียรถีย์ ท. เหล่านั้น รับพร้อมเฉพาะแล้วว่า อ.อุบายนั่นมีอยู่ ดังนี้ ฯ ครั้งนั้น อ.นางจิญจมาณวิกานั้น ไปแล้ว สู่อารามของเดียรถีย์ได้ยืนไหว้แล้ว ฯ อ.เดียรถีย์ ท. ไม่กล่าวแล้ว กับ ด้วยนางจิญจมาณวิกานั้น ฯ อ.นางจิญจมาณวิกานั้น คิดแล้วว่า อ.โทษ ของเรา อะไร หนอ แล ดังนี้ กล่าวแล้ว แม้เพียงไรแต่วาระที่ ๓ ว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ท. อ.ดิฉัน ย่อมไหว้ ดังนี้ กล่าวแล้วว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ท. อ.โทษ ของดิฉัน อะไร หนอแล อ.ท่าน ท. ย่อมไม่กล่าว กับ ด้วยดิฉัน เพราะเหตุไร ดังนี้ ฯ อ.เดียรถีย์ ท. กล่าวแล้วว่า ดูก่อนน้องหญิง อ.เธอ ย่อมไม่รู้ ซึ่งพระสมณะ ผู้โคดม ผู้เบียดเบียนอยู่ ซึ่งเรา ท. ผู้เที่ยวกระทำอยู่ ซึ่งเรา ท. ให้เป็นผู้มีลาภและสักการะอันโทษขจัดแล้วหรือ ดังนี้ ฯ อ.นางจิญจมาณวิกา กล่าวแล้วว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ท. อ.ดิฉัน ย่อมไม่รู้ ก็ อ.กรรม อะไร อันดิฉัน พึงกระทำ ในเพราะเหตุนี้ ดังนี้ ฯ อ.เดียรถีย์ ท. กล่าวแล้วว่า ดูก่อนน้องหญิง ถ้าว่า อ.เธอ ย่อมปรารถนา ซึ่งสุข แก่เรา ท. ไซร้ อ.เธอ อาศัยแล้ว ซึ่งตน ยังโทษอันบุคคลไม่พึงพรรณนา ให้เกิดขึ้นแล้ว แก่พระสมณะ ผู้โคดม ยังลาภและสักการะ จงให้พินาศ ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. นางจิญจมาณวิกานั้น ตอบว่า ดีละ พระคุณเจ้าทั้งหลาย นี้เป็นหน้าที่ของดิฉันเอง ขอพระคุณเจ้าทั้งหลายอย่าวิตกไปเลย ดังนี้ หลีกไปแล้ว เพราะความเป็นผู้ฉลาดในมารยาหญิง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จึงห่มผ้ามีสีดุจแมลงค่อมทอง มีมือถือของหอมและระเบียบดอกไม้เป็นต้น เดินมุ่งหน้าไปทางพระเชตวัน ในสมัยที่ชาวพระนครสาวัตถีฟังธรรมกถาแล้วออกจากพระเชตวัน เมื่อผู้อื่นพูดว่า เวลานี้ เธอจะไปไหน ดังนี้ ก็ตอบว่า จะมีประโยชน์อะไร แก่พวกท่านด้วยสถานที่ที่เราไป ดังนี้ อยู่ในอารามเดียรถีย์ใกล้พระเชตวัน เมื่อชนผู้เป็นอุบาสกออกจากพระนครแต่เช้าตรู่ ด้วยประสงค์ว่า พวกเราจักถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า ดังนี้ ทำเป็นประหนึ่งอยู่ในพระเชตวัน เข้าไปยังพระนคร เมื่อชนผู้เป็นอุบาสกพูดว่า เธออยู่ที่ไหน ดังนี้ ก็ตอบว่า จะมีประโยชน์อะไร แก่พวกท่าน ด้วยสถานที่ที่เราอยู่ ล่วงไป ๑ เดือน ๒ เดือน เมื่อถูกถาม ก็พูดว่า ดิฉันอยู่ในพระคันธกุฎีเดียวกันกับพระสมณโคดมในพระเชตวัน ดังนี้ ให้เกิดความเคลือบแคลงแก่พวกปุถุชนว่า เรื่องนี้เป็นจริงหรือไม่หนอ ดังนี้ ล่วงไป ๓ เดือน ๔ เดือน เอาผ้าเก่าพันท้องแสดงเพศหญิงมีครรภ์ ให้พวกอันธพาลถือเอาว่า ครรภ์ตั้งขึ้น เพราะอาศัยพระสมณโคดม ดังนี้ ล่วงไป ๘ เดือน ๙ เดือน ผูกไม้กลมไว้ที่ท้องห่มผ้าคลุมข้างบน ให้เอาไม้คางโคทุบหลังมือและเท้าแสดงอาการบวมขึ้น เป็นผู้มีอินทรีย์บอบช้ำแล้ว เมื่อพระตถาคตประทับนั่งแสดงธรรมอยู่บนธรรมาสน์ที่ประดับแล้ว ในเวลาเย็น ไปยังธรรมสภา ยืนอยู่เบื้องพระพักตร์พระตถาคต ด่าพระตถาคต ในท่ามกลางบริษัท เหมือนพยายามจับก้อนคูถประทุษร้ายจันทมณฑลฉะนั้น ดังนี้ว่า มหาสมณะ พระองค์ทรงแสดงธรรมแก่มหาชนเท่านั้น เสียงของพระองค์ไพเราะ ริมฝีพระโอษฐ์ของพระองค์สนิทดี ส่วนหม่อมฉันอาศัยพระองค์ตั้งครรภ์แล้วมีครรภ์ครบกำหนดแล้ว พระองค์ไม่ทรงทราบเรือนเป็นที่คลอดของหม่อมฉันไม่ทรงทราบเครื่องบริหารครรภ์มีเนยใสและน้ำมันเป็นต้น เมื่อไม่ทรงทำเอง ก็ไม่ตรัสบอกแม้พวกอุปัฏฐาก

คนใดคนหนึ่ง คือ พระเจ้าโกศล หรืออนาถบิณฑิกะ หรือ นางวิสาขามหาอุบาสิกา ว่า ท่านจงกระทำสิ่งที่ควรทำแก่นางจิญจมาณวิกานี้ ดังนี้ พระองค์ย่อมทรงทราบเพื่ออภิรมย์อย่างเดียว (แต่) ไม่ทรงทราบการบริหารครรภ์ ฯ

พระธรรมวชิรปัญญาจารย์ สิริญาโณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม แปล
สนามหลวงแผนกบาลี ตรวจแก้.